

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Ústav české literatury a komparatistiky
Posudek vedoucí bakalářské práce Terezy Klabanové *Ticho v komiksu*

Cíl práce, její účel a směřování

Cílem práce je, jak její autorka píše v úvodu, „objasnit, jakým narativním způsobem komiksová díla zobrazují ticho v příběhu a jakými prostředky toho docilují.“ Vzhledem k autorčině oborovému zaměření (bohemistika, filmová studia) se komiks coby materiálové východisko práce jeví jako skvělá volba. Přičemž problémové a tematické zaměření na způsoby, jakými se v komiksu zobrazuje ticho, je nepochybně originální a dosud neprobádané. Práce má poměrně předvídatelnou strukturu – v první části autorka shrnuje teoretická východiska, ve druhé analyzuje tři způsoby zobrazení ticha v konkrétních komiksech (*Usagi Yojimbo, Sojčák, Řeka*).

Metodologie a práce s odbornou literaturou

Práce Terezy Klabanové využívá mezioborovou perspektivu, i co se týče metodologie a volby sekundární literatury pohybuje se na poli literární vědy (převážně naratologie), vizuálních studií, literární antropologie. Autorka tedy vychází z poměrně širokého spektra odborné literatury, s níž nakládá s porozuměním i se schopností kritické analýzy. Nápadité se jeví neoformalistické metodologické východisko Kirstin Thompson, aplikované především ve filmovědných přístupech, a využití pojmu a principu imerze v souvislosti s koncepty izraelské lingvistiky Silvie Adler. Metodologicky a terminologicky zásadní pak je vymezení (a odlišení) pojmů tichý a bezeslovný komiks, což se, myslím, autorce podařilo velmi dobře.

Styl a prezentace

Práce vykazuje řadu problémů typických pro první pokusy o rozsáhlejší badatelský a akademický text, kterým bakalářská práce zpravidla bývá. Projevuje se to především v první, teoretické části. Převažují v ní výkladové výčty a popisy, unáhlené generalizace, někdy trivializace a místy se jeví spíše jako výpisky z četby. V tomto kontextu se jeví i využití některých sekundárních zdrojů trochu irelevantní a nefunkční. Není například nutné obecně představovat žánr komiksu, jeho medialitu, ani považovat McCloudův sugestivní text (*Jak rozumět komiksu*) za nepřekonatelnou (a nepřekonanou) základní studii. Bývalo by lepší soustředit se jen na dílčí aspekty a s nimi pracovat už jako s výchozími – funkce komiksově mezery, bezeslovnost atd. Na druhou stranu rozumím tomu, že očekávatelná badatelská

nejistota pisatelů bakalářských prací, se projevuje právě v pokusech zmapovat co nejjistěji a nejobširněji terminologický či žánrový terén zvoleného tématu. V tomto smyslu se pak zapojení i elementárních studií jeví jako funkční (nahlíženo ovšem perspektivnou autor/ky, nikoli čtenáře).

Ovšem ledabylá jazyková korektura (stylistické neobratnosti, překlepy, pravopis) se nedá ospravedlnit ani badatelskou nejistotou.

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Jádro práce spatřuji především v její analytické části. Autorka v ní dokázala produktivně zužitkovat i korigovat teoretické a metodologické podněty z první části práce. Jedná se o velmi pozornou komparativní analýzu. Díky dobře zvoleným komiksovým dílům se autorce podařilo ukázat, popsat i vysvětlit různé funkce bezeslovnosti, nástítnit rozdíl mezi komiksovým tichem a bezeslovností i jejich narativní význam. Analytická část obsahuje řadu nápaditých a originálních interpretačních postřehů, leckteré z nich se navíc dotýkají i obecnějších problémů (např. času a rytmu, západní a východní tradice komiksu, „čtení“ obrazů).

Práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnocení známkou **velmi dobře**.

V Praze dne 4. 6. 2022

Mgr. Blanka Činátlová, Ph.D.